

Clémence Lollia Hilaire & Janina Frye

Het was een dinsdagochtend bij PARK, slechts enkele dagen voor de opening van "Breather". We zaten bijna een uur samen, en langzaam vond het gesprek zijn ritme. "Breather" is een subtiele en serene installatie geworden. Toch dragen hun werken en materialen een sterk gevoel van context en diepte. En net als "Breather" zelf had ook het gesprek tussen Clémence en Janina een kalme en serene sfeer.

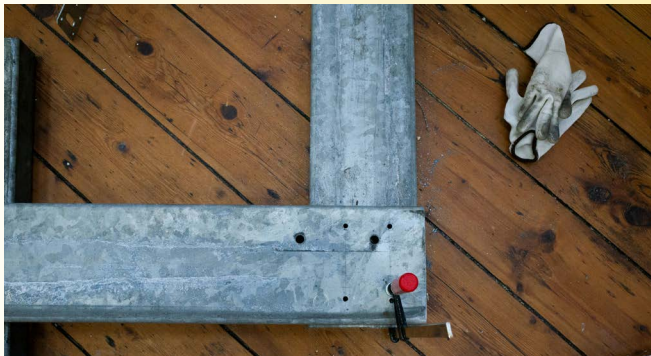
J: "Mijn werk gaat over de poreusheid van grenzen, over hoe de onderscheidingen tussen binnen en buiten, zacht en hard, zorg en controle, nooit vastliggen. Ik ben geïnteresseerd in hoe materialen dubbelzinnigheid kunnen belichamen: hoe iets tegelijkertijd kan beschermen en beperken. Tijdens mijn master begon ik te werken met vacuümcompressoren. Ik was benieuwd hoe ik iets dat niet fysiek is, zoals gedachten, emoties, geesten, kan vertalen naar iets tastbaars. Bijvoorbeeld: wanneer we bang zijn, of angst ervaren, verandert ons ademhalingsritme en de spanning van de huid. De hele lichamelijkheid van het lichaam verandert. Ik was geïnteresseerd in hoe ik dat kan vertalen naar materiaal, naar een sculptuur. De installatie die ik voor PARK heb gemaakt, combineert hekken geïnspireerd op Latijns-Amerikaans smeedwerk met rubber en latex. Door middel van deze materialiteit speel ik met twee tegenstellingen — zacht en hard — die ook kunnen worden gezien als zorg en controle, bescherming of beperking, decoratie of veiligheid."

C: "Ik voel dat ik vergelijkbare spanningen ervaar in mijn poging om evocatief te blijven terwijl ik werk. Ik probeer heel dicht bij het materiaal te blijven en bij wat erin besloten ligt. Door ze op een evocatieve manier te gebruiken, is het bijna alsof ik spreken uitspreek. Materialen dragen een lading die je activeert tijdens het maken van werken. Ze dragen een betekenis in relatie tot iemands positie. Ik ben benieuwd wat rubber en het gebruik van hekken, die je uitbreidt naar Zuid-Amerika, voor jou betekenen — en hoe die zich verhouden tot jouw eigen positie."

J: "Latex en rubber zijn zacht, rekbaar en flexibel. Ze worden meestal gebruikt in de gezondheidszorg en in industriële contexten. Hekken, zelfs decoratieve hekken, hebben betekenis. Enerzijds beschermen ze, maar ze versieren ook. De reden waarom we ergens een hek plaatsen, heeft ook een emotionele kant. Het vertaalt gevoelens in materiaal. Wanneer ik in gebieden kom waar meer hekken staan, roept dat op zijn beurt weer een gevoel op." "Daarnaast ben ik geïnteresseerd in hoe de geschiedenissen van deze materialen resoneren met de ideeën in mijn werk. Latex, een materiaal dat oorspronkelijk werd ontdekt en ontwikkeld door de Olmeken, en later werd geïndustrialiseerd door koloniale extractie, belichaamt de spanning tussen vitaliteit en uitbuiting, tussen natuurlijke oorsprong en industriële controle."

J: "De gesmede metalen hekken in Latijns-Amerika ontstonden als zowel beschermende als decoratieve structuren, architecturen van veiligheid die ook sociale en politieke hiërarchieën weerspiegelen. Wanneer deze twee materialen in mijn installaties naast elkaar bestaan, beginnen hun geschiedenissen met elkaar te spreken: de gekoloniseerde en de kolonisator, het organische en het industriële, het intieme en het systemische."

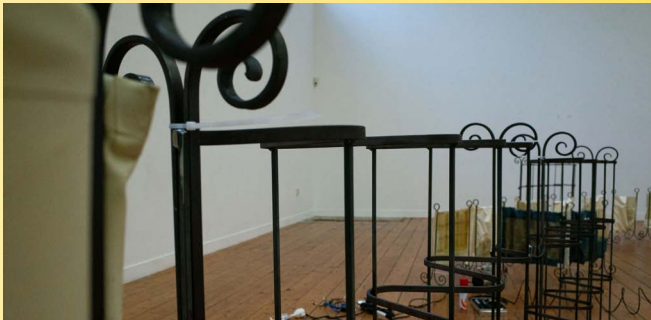

C: "Voor mijn kleinere werk, bedoeld als editie bij PARK, wilde ik ingaan op verschillen in de perceptie van waarde en accumulatie, meer specifiek op enkele van de eerste uitwisselingen tussen Europeanen en de Taíno- en Arawakvolken. Europeanen ruilden messing voor goud, als een manier om iets waar zij minder waarde aan hechtten in te wisselen voor iets 'puurs'. Voor hen voelde dat als een slimme of zelfs sluwe ruil, alsof ze de ander te slim af waren en voordeel haalden uit de situatie."

C: "Maar er zit een interessante wending in. Voor de mensen van het Caribisch gebied werd puur goud niet per se als waardevoller gezien dan messing. Messing, een legering van tin en koper, was essentieel voor het vervaardigen van complexe metalen objecten die juist een hogere waarde hadden. Ze noemden messing Guanin, een woord dat verwijst naar een vlekkeloze hemel, vanwege de specifieke glans van messing wanneer het gegoten is. Dus misschien kunnen we nadenken over één materiaal dat een diepe

betekenis draagt. Voor mij, als iemand uit het Caribisch gebied, is die betekenis ook persoonlijk. De edities die ik maak zijn kleine messing objecten, en ik prijs ze naar gewicht, alsof het goud is — een vorm van terugbetaling."

C: "Hier bij PARK ben ik beïnvloed door de ruimte, omdat het vroeger een kapel was. En deze installatie met de klokken is iets dat ik al heel lang wilde proberen. Ik denk eraan om het werk en het geluid te activeren zodat het resoneert met de ruimte. Omdat het een kapel is, voelt het logisch om het hier en nu te doen. Ik kan in mijn atelier altijd klokken luiden, maar dat is niet hetzelfde. De klokken zelf hebben twee verschillende tonen. Ik dacht aan muziektheorie en harmonie, en aan hoe ons gehoor onze verwachtingen stuurt. In de westerse muziektheorie bestaat iets dat een perfecte cadens wordt genoemd. Dat verwijst naar het einde van een muzikale frase dat aanvoelt als een afgeronde conclusie, waar je oor vanzelf naartoe wordt geleid. Je kent het lied misschien niet, maar een perfecte cadens leidt je altijd naar een gevoel van afronding."

C: "De eerste keer dat ik dit werk in gedachten had, kwam eigenlijk door iets wat in het nieuws was in Frankrijk en in Guadeloupe. De huidige president klaagde een Guadeloupeaanse kunstenaar aan vanwege een karikatuur waarop de president onthoofd werd afgebeeld. Terwijl karikaturen op het Franse vasteland vaak worden gezien als uitingen van vrijheid van meningsuiting, werd iemand die dezelfde vrijheid gebruikte door Macron voor de rechter gesleept. Het was opnieuw een voorbeeld van de dubbele standaarden die Frankrijk nog steeds hanteert tegenover ons, Frans-Caribische mensen — zogenaamd onderdeel van Frankrijk."

C: "En er is een Frans gezegde: 'deux sons de cloche' — twee klanken van een klok. Dat betekent: iets zeggen en tegelijkertijd het tegenovergestelde beweren. Dat was eigenlijk het moment waarop ik op het idee kwam. Maar dat is al lang geleden. Wat je ertoe aanzet iets te doen, evolueert uiteindelijk tot iets anders. Maar dat was het beginpunt. Je begint ergens mee, doet onderzoek, begint te maken — en uiteindelijk eindig je heel ver van waar je begon."

J: "Ik vind dat echt mooi. Als verbinding met het geluid brengt het alles samen, het klopt, het is heel krachtig."

C: "Maar er zou ook geluid zijn in jouw werk — hoe staat het daarmee?"

J: "Mijn werk produceert ook geluid. Elk hek is verbonden met een vacuümcompressor — er staan er ongeveer dertien in de ruimte. Ze schakelen aan en uit in een soort ritme, hoewel ik de timing nog niet heb vastgelegd; dat wil ik nog testen in de ruimte. Het geluid is vrij mechanisch, maar het geeft de sculpturen ook leven. Ik ben geïnteresseerd in dat moment waarop de machine levend begint te lijken."

C: "Bijna iets dat het lichaam in leven houdt."

Extra activiteiten

PARK presenteert "Breather", een duotentoonstelling van Clémence Lollia Hilaire en Janina Frye, te zien van 1 november tot en met 14 december. Daarnaast organiseert PARK een reeks aanvullende activiteiten rondom de tentoonstelling.

08 – 09.11.2025 KUNSTSCENE
Open atelierweekend en performance A Sonic Oasis

Op zondag 9 november vinden er om 15.00 en 16.00 uur performances plaats van A Sonic Oasis onder de titel Immersive Sound Experience. A Sonic Oasis is een muziekcollectief dat zich toelegt op het creëren van meeslepende geluidservaringen die uitnodigen tot aandachtig luisteren en reflectie.

29.11.2025 ARTIST TALK
Clémence en Janina gaan in gesprek met een moderator over Breather, hun werkwijze, installaties en de verbinding tussen hen.
Aanvang: 15.00 uur

13.12.2025 KOMMA #50 + #51
KOMMA #50 wordt gemaakt door performancekunstenaar, videomaker en dichter Berendine Venemans.
KOMMA #51 wordt gepresenteerd door Teleport, een improvisatieduo bestaande uit Koen Wijnen (1986, Tilburg) en Eva van Pelt (1992, Den Bosch). Zij hebben een korte werkperiode bij PARK waarin zij hun interdisciplinaire artistieke reactie op de tentoonstelling Breather zullen ontwikkelen.

Aanvang: 15.30 uur
Gratis toegang voor bezoekers

Over PARK

PARK is een kunstinitiatief opgericht in 2013 door Rob Moonen in samenwerking met een zestal andere Tilburgse kunstenaars. De PARK werkgroep bestaat nu uit Linda Arts, René Korten, Rob Moonen en Lieve van den Bijgaart. Anne Parlevliet is zakelijk leider bij PARK en Sanne Tegelaar doet de PR.

Tijdens tentoonstellingen geopend:
vrijdag 13.00 - 17.00 uur
zaterdag 13.00 - 17.00 uur
zondag 13.00 - 17.00 uur
Toegang is gratis

Mail: park@park013.nl
Facebook: Park013
ig: park_tilburg

Wilhelminapark 53
5041 ED Tilburg

www.park013.nl

PARK

